

Neuvoston päätelmät, annettu 20 päivänä marraskuuta 2008, Euroopan digitaalisesta kirjastosta EUROPEANasta

(2008/C 319/07)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

suosituksen ja neuvoston päätelmien täytäntöönpanossa saavutettua edistymistä todeten kuitenkin samalla, että jäsenvaltioiden etenemisvauhdissa on huomattavia eroja.

KATSOO seuraavaa:

- Euroopan digitaalisen kirjaston EUROPEANAn perustaminen yhteiseksi monikieliseksi järjestelmäksi, jonka avulla koko Euroopan digitoitu kulttuuriaineisto (kirjat, lehdet, valokuvat, elokuva- ja audiovisuaaliset teokset, arkistodokumentit, museoesineet, arkkitehtuuri- ja arkeologinen perintö jne.) tuodaan sähköisesti saataville, on erinomainen mahdollisuus lisätä jäsenvaltioiden kulttuuriperinnön hyödyntämistä ja tuoda se kaiken yleisön saataville,
- Yleisemminkin jäsenvaltioiden kulttuuriaineiston digitointi ja sähköinen saatavuus sekä digitaalinen säilyttäminen ovat keskeisiä kulttuuriperinnön hyödyntämisen, sisällön luomisen dynamiikan ja uusien sähköisten palvelujen kannalta. Ne edistävät kulttuurin ja tietojen entistä demokraattisempaa saatavuutta sekä tietoyhteiskunnan ja osaamistalouden kehittämistä,

1. KOROSTAA:

- pitävänsä tärkeinä tavoitteita, toimia ja aikatauluja, jotka se on komission 24. elokuuta 2006 antaman suosituksen⁽¹⁾ perusteella määrittellyt 13. marraskuuta 2006 antamissaan päätelmissä kulttuuriaineiston digitoinnista ja sähköisestä saatavuudesta sekä digitaalisesta säilyttämisestä⁽²⁾,
- olevan tärkeää huolehtia sisältöjen digitointia, säilyttämistä ja saatavuutta koskevasta työstä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaa yhteisön lainsäädäntöä ja kansainvälistä lainsäädäntöä noudattaen.

2. PANEE kiinnostuneena MERKILLE:

- Euroopan parlamentin 27. syyskuuta 2007 antaman päätöslauselman aloitteesta ”i2010: Tavoitteena Euroopan digitaalinen kirjasto”⁽³⁾,
- komission 3. tammikuuta 2008 antaman tiedonannon ”luovasta verkkosisällöstä sisämarkkinoilla”,
- ja komission 11. elokuuta 2008 antaman tiedonannon ”Euroopan kulttuuriperintöön yhdellä klikkauksella — Edistyminen kulttuuriaineiston digitoinnissa ja verkkosaatavuudessa sekä digitaalisessa säilyttämisessä EU:ssa”⁽⁴⁾, jossa korostetaan vuoden 2006 komission

3. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että:

- Euroopan digitaalisen kirjaston EUROPEANAn vaiheittainen perustaminen on edennyt niin, että 8. marraskuuta 2007 perustettiin Alankomaiden oikeuden mukainen säätiö ”Euroopan digitaalinen kirjasto” ja 20. marraskuuta 2008 otettiin käyttöön sen prototyyppi,
- jäsenvaltiot, kulttuurilaitokset ja muut alan toimijat ovat sitoutuneet kulttuuriaineiston digitointiin ja sähköiseen saatavuuteen sekä digitaaliseen säilyttämiseen,
- komissio on tukenut kyseistä hanketta ja yleisemmin koko digitointiprosessia erityisesti eContent+ -ohjelman ja seitsemännen tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen puiteohjelman kautta, erityisesti perustamalla vuonna 2007 digitointia ja digitaalista säilyttämistä käsittelevän jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmän⁽⁵⁾ ja vuonna 2006 korkean tason asiantuntijaryhmän⁽⁶⁾ sekä käynnistämällä tutkimuksia⁽⁷⁾,
- kirjastojen, arkistojen, audiovisuaalisten arkistojen ja oikeudenomistajien edustajat tekivät 4. kesäkuuta 2008 komission avustuksella yhteisymmärryspöytäkirjan orpoiteoksia koskevan huolellisen selvittämisen suuntaviivoista.

4. KATSOO, että EUROPEANAn ja yleisesti ottaen jäsenvaltioissa aloitettujen kulttuuriaineiston digitointia ja sähköistä saatavuutta sekä digitaalista säilyttämistä koskevien prosessien onnistuminen ja jatkuminen edellyttävät:

- aktiivista ja kestävästä tukea kulttuuriaineiston digitoinnille ja sähköiselle saatavuudelle sekä digitaaliselle säilyttämiselle, jotta taattaisiin monipuolinen ja laadukas tarjonta, joka vastaa unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta ja rikasta henkistä perintöä,
- tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien mukaisten yhteisten käytännön ratkaisujen kehittämisen jatkamista mahdollisimman laajojen kulttuuriaineistojen sähköisen saatavuuden edistämiseksi,

⁽¹⁾ EUVL L 236, 31.8.2006, s. 28.

⁽²⁾ EUVL C 297, 7.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ 2006/2040 (INI).

⁽⁴⁾ Asiak. 12580/08.

⁽⁵⁾ Komission päätös, tehty 22 päivänä maaliskuuta 2007 (EUVL L 119, 9.5.2007, s. 45).

⁽⁶⁾ Komission päätös, tehty 27 päivänä helmikuuta 2006 (EUVL L 46, 16.2.2006, s. 32).

⁽⁷⁾ Tutkimukset kulttuuria koskevan digitoinnin edistymisestä Euroopan unionissa, digitaalisen aineiston pitkäaikaisen säilyttämisen vaikutuksista ja julkisen aineiston sosiaalis-taloudellisista vaikutuksista.

- sellaisen teknologian kehittämistä, jolla taataan digitaalinen säilyttäminen pitkällä aikavälillä, sisältöihin pääsyn järjestelmien yhteentoimivuus ja näiden sisältöjen monikielinen selailu ja saatavuus sekä monipuoliset ja laadukkaat palvelut kansalaisille,
- EUROPEANAN pysyvän taloudellisen mallin määrittelyä sekä kaikkien osallistujien — kulttuurilaitosten, alan ammattilaisten, jäsenvaltioiden ja komission — jatkuvaa tukea.

5. KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA:

- jatkamaan aktiivisesti kulttuuriaineiston digitoinnista ja sähköisestä saatavuudesta sekä digitaalisesta säilyttämisestä 13. marraskuuta 2006 annettujen päätelmien mukaisesti kehitettyjen kansallisten strategioidensa ja tavoitteidensa täytäntöönpanoa — erityisesti asettamalla näissä puitteissa määrällisiä ja laadullisia tavoitteita ja varmistamalla niitä vastaavien voimavarojen saatavuus,
- edistämään synergiaa välillään sekä kulttuuriaineiston digitointiin ja sähköiseen saatavuuteen ja digitaaliseen säilyttämiseen osallistuvien eri laitosten välillä digitaalisen kulttuuritarjonnan rikastuttamiseksi,
- osana kansallisia strategioitaan tukemaan edelleen digitoidun kulttuuriaineiston sisällyttämistä EUROPEANAN erityisesti edistämällä yhteentoimivuuksstandardeja, toteuttamalla tai parantamalla kansallisten sisältöjen portaaleja tai tarvittaessa määrittelemällä eurooppalaisia teemoja aineiston valintaa varten hankkeeseen osallistuvien kulttuurilaitosten painopisteet huomioon ottaen,
- ottamaan huomioon tavoitteen sisällyttää EUROPEANAN myös suojatut teokset ja rohkaisemaan tässä tarkoituksessa eri osapuolia tekemään tekijänoikeuksia ja lähi-oikeuksia koskevien kansallisten ja yhteisön järjestelmien mukaisia sopimuksia, joita voidaan tehokkaasti soveltaa yli rajojen ja joilla edistetään kyseisten teosten digitointia ja sähköistä saatavuutta,
- toteuttamaan järjestelyjä, joilla helpotetaan orpoteosten ja loppuunmyytyjen tai jakelusta poistettujen teosten digitointia ja sähköistä saatavuutta, kunnioittaen samalla oikeudenhaltijoiden oikeuksia ja etuja.

6. PYYTÄÄ KOMISSIOTA:

- rohkaisemaan ja koordinoimaan työtä, jolla pyritään parantamaan digitaalista säilyttämistä pitkällä aikavälillä ja sisältöihin pääsyn järjestelmien yhteentoimivuutta, erityisesti hyvien käytäntöjen vaihdon ja standardien levittämisen avulla, sekä tukemaan innovatiivisen teknologian tutkimusta ja kehittämistä, jotta taattaisiin erityisesti kulttuuriaineiston digitaalinen säilyttäminen pitkällä aikavälillä, näiden sisältöjen monikielinen selailu ja saatavuus sekä uusien käyttötapojen kehittäminen,
- tutkimaan, onko mahdollista vahvistaa rahoitustukea, jota myönnetään nykyisten yhteisön ohjelmien ja voimassa olevien rahoitusnäkymien puitteissa sellaisten jäsenvaltiosta peräisin olevien ja EUROPEANAA rikastuttavien kulttuuriaineistojen digitointiin, joilla on eurooppalaista lisäarvoa, ottaen kansalliset strategiat ja tavoitteet asianmukaisesti huomioon,
- arvioimaan etenkin jäsenvaltioiden raporttien perusteella EUROPEANAN nykytilannetta ja kehitysnäkymiä, taloudelliset ja rahoitukselliset kehitysnäkymät mukaan lukien, sekä jäsenvaltioiden edistymistä kulttuuriaineiston digitoinnissa ja sähköisessä saatavuudessa ja digitaalisessa säilyttämisessä, sekä raportoimaan asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuonna 2010.

7. KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA toimivaltansa puitteissa:

- edistämään EUROPEANAN kehittämistä ja työskentelemään yhdessä sidosryhmien kanssa, erityisesti digitointia ja digitaalista säilyttämistä käsittelevän jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmän puitteissa, sellaisen talous- ja hallintomallin määrittelemiseksi, jolla varmistetaan hankkeen onnistuminen ja pysyvyys,
- edistämään aktiivisesti EUROPEANAA sekä Euroopassa että muualla maailmassa ja rohkaisemaan sen kehittämiselle hyödyllisten julkisen ja yksityisen sektorin välisten kumppanuuksien perustamista erityisesti kulttuuriaineiston digitoinnin ja sähköisen saatavuuden ja digitaalisen säilyttämisen alalla.

8. KEHOTTAJAA EUROOPAN DIGITAALISTA KIRJASTOSÄÄTIÖTÄ:

- työskentelemään tiiviisti jäsenvaltioiden, komission ja kulttuurilaitosten kanssa näiden kunkin toimivaltuuksia kunnioittaen sellaisen talous- ja hallintomallin määrittelemiseksi, jolla varmistetaan EUROPEANAN onnistuminen ja pysyvyys.